

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Karácsony.

A béke és a lelki öröm szent ünnepén az egész világ szeretne gyermeki ártatlanságba öltözködni. Ilyenkor bánja, hogy eltékozolta, könnyelműen szétszórta azokat a javakat, a melyek a szív boldogságának alapját alkotják.

Istenem, hiszen a boldogsághoz olyan kevés kell, ez megterem mindenütt, a hol az ember nem akar többnek látszani, mint a mi valóban! Megterem mindenhol, a hol az ember őszinte, egyszerű, kicsiny. Hiányzik pedig a boldogság azokról a helyekről, a hol az ember szívét mesterkélten máz borítja, a hol többnek akar látszani, mint a mit érdemel.

Abdurrahman kalifa, a ki két világ-részen uralkodott és számára teremtett az óriás birodalom minden kincse, aranya, a kinek szeme gyönyörködtetésére nyílt minden rózsza, a kinek élvezeteit húrlik tündéri tánca tette gyönyörteljesebbé, a ki a világ legművészeiből palotájában lakott, a kinek intését százezrek lesték; ez a hatalmas, gyönyörben élő világfia azt mondta magáról, hogy hosszú élete folyamán csak 3 olyan napot tud, a melyeken zavartalan boldogságnak örvendett.

Ha pedig megkérdesz vagy megfigyelsz egy szegényes ruhájú gyereket, a ki meg nem romlott szívvel ártatlanul tud örülni az ő együgyű kis játékának, vagy a fűszál, a rét virága, az utca jégcsuszkája betölti minden kívánságát; ez boldognak fogja magát érezni, habár száraz kenyéren kívül kevés eledelt kap, a mivel jól lakják és ünnepnap az, mikor egy-egy zsemle jut osztályrészül.

Mi teszi hát az embert boldoggá? Semmi más, mint a tiszta szív, a mely fogékony az egyszerű, ártatlan örömek iránt, a mely verőfényben lát mindent, mert ottbenn a szívében még megvan az isteni verőfény.

Nothburga, a jámbor életű szent ese-

lédeány sirverse megmagyarázza az ő életét:

„Der himmlisch fromme Tugendsinn
Macht eine Magd zur Königin.“

„Boldogok a tiszta szívek, mert ők meglátják az Istent!“ Így tanított kétezer éve az, a ki maga ezen a napon a jászol és barlangistálló igénytelenségében születve; minden idők tanítói között a legközelebb mutatva nekünk az isteni elemet és rámutatott, hogy ne kívül keresgéljük azt, mert az bennünk van, ott lehet azt a saját szívében megtalálni egyszerű és emelkedett lélekkel.

A karácsonynak végtelen nagy tanúsága van.

A ki olyan mérhetetlen nagy volt, hogy fölsége az eget betöltötte: az leereszkedett hozzánk ezen az éjjelen, a mikor prófétái mondás szerint mézzel-folyók lettek az eget, a mikor más prófétái szózat szerint „a szűz méhében fogant és fiut szült, a kinek neve Emmánuel, a mi magyarul annyit tesz, hogy velünk az Isten.“ A végtelen nagyság kicsinnyé lőn, hogy mi fölfoghassuk őt, a végtelen fölség minden méltóságából kivetkezve zizegő szalmán mutatja magát, hogy mi bátran, félelem nélkül járjunk hozzá, szeretetben olvad fel az Isten, egy mosolygó gyermekarcz szeretetében, mert magához akar vonzani, azt akarja, hogy mint testvérek járjunk hozzája. „Elküldé Isten az ő fiának lelkét, a kiből azt mondjuk neki: Atyánk!“

Nagy szó ez, óriási jelentőségű! Ledőlnek előtte a régi világ korlátai, a melyben mérhetetlen különbség volt ur és szolga között, sőt ledőlnek előtte a tiszta monotheizmus őszövétségének fogalmai az erős és boszuálló Istenről, mert már Atyánk akar lenni ezentul. Azt akarja, hogy ne a rémület, ne a félelem hajtson az ő szolgálatába, az ő törvényének megtartására, hanem a szeretet a jó Atya iránt, a melyre az elsőszülött testvér tanított meg bennünket.

Végtelen jelentőségű dolgok, csak mélyen be kell hatolnunk ezeknek értelmébe, át kell élnünk azokat, mert a a felületes szemlélet még nem teszi az Istent Atyánkká, sem az ő fiát testvérünké. Az Isten egyszülött fia csak a képességet, a tehetséget adta meg erre nekünk, de csak úgy leszünk valóban azokká, ha azt a mi szívében, lelkünkben ki is alakítjuk. Mert az Isten senkit sem visz erőszakkal még a jóra sem, neki magának kell azért küzdenie, törekednie, hogy az Isten országa kialakuljon az ő lelkében.

Az Ujszövetség egyik legmagasabbra szárnyaló prófétái lelke így írta le ihletett lélekkel rövid szavakba foglalva a megváltás művét: „Kezdetben vala az Ige és az Ige Istennél volt és az Ige Isten volt. Minden ő általa lett és nála nélkül semmi sem lett, a mi lett. Őbenne élet volt és az élet volt az emberek világossága. . . . Igaz világosság volt az, a mely megvilágosít minden embert, ki a világra jő. A világon volt és a világ ő általa lett és a világ nem ismerte meg őt. Tulajdonába jött és övéi nem fogadták be őt. Mindazoknak pedig, a kik befogadták őt, hatalmat adott, hogy Isten fiaivá legyenek; azoknak, kik hisznek az ő nevében, kik nem a vérből, sem a test akaratából, sem a férfiú akaratából, hanem Istentől születtek. És az ige testté lőn és miközttünk lakozott és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya Egyszülöttének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.“

Az ige testté lőn, — ebben a pár szóban mondja el azt a világrendítő végtelen változást, a mi a jelent a multaktól elválasztja. Testvérünk lett az Isten fia, velünk lett az Isten, valóság lett az Emmánuel, a szűznek a fia.

Ez volt az idők teljessége; ebben beteljesült a ókori igazak várákozása és reménysége; innen meríti a hitet és az életerőt a jelen nemzedék és innen fejti

Karácsonyi és ujévi ajándékok nagy választékban és a legolcsóbban

Valaszka Rezső óra- és ékszerüzletében kaphatók **Rimaszombatban.**

Ajándéktárgyak már 1 koronától feljebb.

ki a szeretetének nagyságát a jövő századok ivadéka.

Pedig a mit itt látunk a mai éjjel távlatában, az csak egy egyszerű családi kép.

Nem találva máshol helyet szegénységük miatt, egy város szélén istállónak használt barlangba vonulnak s annak jászolába takarva fekszik az, a kiről néhány évtized múlva azt írják: „Kezdetben vala az Ige — és az Ige testté lőn.”

De e fölött az istálló fölött különös ragyogással fénylik az égnek csillagsá-tora; ehez a jászolhoz az ég angyalai hívják meg az egyszerű tisztaszivű pász-torembereket és csillag hívja oda az igaz, tisztaszivű bölesekét és királyokat. S ha nem akarnád ezt elhinni, ha a te hiu-ságtól elhomályosult, megromlott szived-nek szkeptikus kritikája ezt a gyönyörű családi jelenetet a hitregei mesék orszá-gába akarná degradálni: akkor azt kér-dezném tőled: mi lehetetlen, mi hihetet-len van ebben? A ki úgy élt és úgy halt meg, mint Krisztus, nem kellett-e annak rendkívüli módon születnie? Mu-tathatta-e szebb példáját a legáltalánosabb testvériségnek és annak, hogy az Isten-hez akar bennünket fölemelni, mint Atyánkhoz; mutathatta-e szebben, mint így, a hogy apostolai egyszerű, hívő lé-lekkel leírták? Imponálna-e másként a belsőséges, mélységes tiszta lelkeknek, mint így, a mint megjelent? S hirdett-e ő életében szóval és tettel valaha olyant, a mi nem volna belsőség, mélység, áhi-tat, tiszta szív és szeretet? S ha ezt a külső hatalom nélküli embert manapság közel hatszáz millió ember vallja lelki utmutatójának a föld minden nemzetsé-géből gazdagok és szegények, tudósok és tudatlanok közül minden elnyomási kísérlet, ezer ármány és belső szakadás deczára: mit bizonyít ez mást, minthogy itt az isteni dolgoknak olyan ereje nyil-vánult meg, a mely tulharsogja a világ minden erejét és dicsőségét s a kinek tiszta szive és igazságért szomjazó lelke van: az mindig ez előtt a jászol előtt leborulva fogja keresni szive-lelke belső boldogságát! +

TÁRCZA.

Iluska álma.

Irta: LENGYEL GYULA.

Édes anyám, fázom, hiszen mostan tél van, mindenütt tüzelnek; miért nincs nekünk sze-nünk? Tegnapig csak jó volt, a te nagyken-dőddel betakarózzottunk Gyurkával, Böskével; de most már azt is hiába keresem, sehol sem találom.

Miért nem engedsz minket iskolába menni? Ott olyan jó meleg van. Az, hogy cipőnk nin-csen, ne búsitson téged; közel van az iskola, hamar átszaladunk; aztán az utcán sem lehet nagyobb hideg, mint itt van most.

A kis Bözsi éhes, de nem meri mondani, Gyurka meg valami kenyérhaját talált, azt rág-csálja. Nézd, hogy milyen kemény, szegénynek, csak úgy potyognak a könnyei rája.

Édes apánk hol van? Azt mondta reggel, majd hozok kenyeret, tüzelőnek szenet. Óh Istenem, be igen jó is az a meleg kályha. Ne édes anyácskám, ne add rám a kendőt, hiszen te is fázol.

Édes jó anyácskám, magyarázd meg nekem, hogy mi az az „Ur?”

Minek az kislányom, miért kérdezed?

Vármegyei közgyűlés.

Gömör-Kishontvármegye törvényhatósága f. hó 19-én tartotta rendes téli közgyűlését *Bornemisza* László főispán elnöklésével. A közgyűlés iránt, valószínűleg azért, mert bizottsági ta-gok választásáról volt szó, igen élénk érdeklő-dés mutatkozott s míg a városi bizottsági ta-gok közül alig néhányat láttunk a közgyűlési teremben, a vidék ugyancsak tekintélyes szám-mal volt képviselve.

Bornemisza László főispán szívélyes szavak-kal üdvözölte a megjelenteket, a közgyűlés ter-mében mindenkor tapasztalt hagyományos tör-vénnytiszteletre, egymás iránti barátságra s a közügyek szolgálatában való munkakészségre való utalással a gyűlést megnyitotta.

Lukács Géza alispán jelentését a bizottsági tagok olvasták s így csupán az állandó választ-mánynak erre vonatkozó javaslata tárgyalott s a közgyűlés a jelentést az abban foglalt ja-vaslatokkal együtt egyhangulag elfogadta.

Az alispán ezután jelentése pótlásaként ke-gyelettel emlékezett meg gróf *Csáky* Albin el-hunytáról s elhatározta a közgyűlés az alispán indítványára, hogy a gyászoló családhoz rész-vétiratot intéz. Bejelentette az alispán ezután, hogy a vármegyei közkórház vízvezeteki- és csatornázási munkálata elkészült s miután az előző közgyűléstől megbízatást nyert a költsé-gek fedezésére 8—9000 koronának pénztintézet-től való felvételére, jelzi, hogy ez a mai súlyos pénzügyi viszonyok között nehezen sikerül s így felhatalmazást kér a közgyűléstől arra, hogy az összeget valamely vármegyei alpból vehesse fel. A közgyűlés a felhatalmazást megadta.

Végül jelentette az alispán, hogy a közgyű-lési nagy- és kis teremnek táncmulatságra való átengedését kérték tőle, ki a törvényhatósági épület felett való gondoskodásért felelős. Ő az engedélyt többféle okból nem adhatta meg, s most határozatot kér e tekintetben. A közgyű-lés az elnöklő főispán nyilatkozata után elha-tározta, hogy csakis a vármegyét érdeklő kivé-teles esetekben engedhető át a nagy- és kis-terem mulatság céljaira, s az esetek elbírálása tisztán és legfelsőbb fórumra az alispán hatás-körébe utaltatik.

A vármegyei gyámpénztár pénzének elhe-lyezése következett ezután. Az árvapénzekből — melyek 2,400,000 koronát tesznek ki, — tudvalevőleg 1,600,000 korona négy rimaszom-bati pénztintézetben volt ideiglenes betétként el-helyezve, s 800,000 korona állandó betétként volt elhelyezve a dobsinai, két rozsnyói, két tornaljai, két putnoki és nagyrőczei — összesen 8 pénztintézetnél. Ezen utóbbi 8 pénztintézet igazgatósága maga ajánlott fel az állandó betét után 1/4%-al több kamatot, mint amennyit az ideiglenes betét után a rimaszombati pénztinté-zetek fizetnek. Az állandó választmány ezt a

Azért édes anyám, mert a Kovács Erzsé, a ki itt lakik a harmadik szomszédba, a kinek az apjára gyárba dolgozik: azt mondta nekem, mikor az iskolába először felmentem s megkér-dezte tőlem, mi az édes apád és én azt feleltem, hogy iró; akkor — azt mondta — ur az édes apád. Még azt is hozzá tette, — hogy az apja mondta — hogy az urak eszik el a sze-gény ember elől a kenyeret.

De ugy-e anyácskám, mi ha urak vagyunk is, mi nem esszük el senki elől a kenyeret? Istenem, ha énnekem volna, olyan szívesen adnék a magam kenyeréből Gyurkának is, Böskének is, neked is édes jó anyácskám; de hogy mi megennék valakinek a részét, ugy-e édes anyám, nem teszünk mi olyat soha életünkben?

Miért sirsz anyácskám?

Talán apukát félted? Ne féltsd őt, hiszen tudod, hogy milyen erős ember, nem fél ő sen-kitől! Mikor elment reggel, a hogy csókolga-tott minket, én már nem aludtam; láttam, hogy könnyes volt a szeme, a mikor azt mondta: „édes kicsikém, csak titeket szánlak.”

Édes jó anyácskám! Nagyon szeret minket a mi édes apánk?

Nagyon kicsikém, csak hallgass s aludj már.

Anyukám, ugy-e holnap lesz karácsony? Ak-kor szokta vinni a Jézuska a karácsonyfát? Ugye édes anyám, nekünk is fog hozni? Én-nekem talán nem, mert sokat beszélek; de

helyzetet kívánta javaslatában fentartani azzal, hogy a vidéki 8 pénztintézet között a 800,000 korona egyenlő arányban osztassék szét. — A mult közgyűlésen ajánlott országos központi hitelszövetkezetről való elhelyezést a mai viszo-nyok között nem ajánlja, mert csakis megyebeli pénztintézetekben kívánja elhelyezni a pénzt, s a nyustyai, jolsvai és rimaszécsi pénztintézetek ajánlatai későn érkezvén — figyelembe vehetők nem voltak.

Élénk vita támadt az ügyben. *Kubinyi* Géza nem helyesli, hogy a vidéki pénztintézetek egy-negyed százalékkal több kamatot fizetnek, mint a rimaszombati s azt ajánlja, hogy Rimaszom-batban 1 millió korona állandó betétként he-lyeztessék el s ezek a pénztintézetek annyi kama-tot fizessenek a tőke után, mint a vidékiek. Az 1 millió koronán felüli összeg után 1/4%-al ke-ve-sebb kamatot fizessenek a helybeli pénztintézetek ugy, mint eddig. *Szakall* Vincze kéri az eddigi állapot fentartását, dr. *Kathona* László támogatja a *Kubinyi* indítványát. *Farkas* Zoltán az altruista bankot figyelembe veendőnek tartja s kéri, hogy a három utólag beadott ajánlat is figye-lembe vételessék. *Pósch* Gyula az állandó választ-mány javaslatát ajánlja elfogadásra. Végül *Bornemisza* László főispán felszólalása után a *Ku-binyi* Géza javaslatának elfogadásával névsze-rinti szavazás útján elfogadták az állandó vá-lasztmány módosított javaslatát.

Ezután szavazás útján megválasztották a közigazgatási bizottságból kilépő báró *Hámos* Lászlót, *Marton* Jánost, *Fáy* Gyulát, *Kubinyi* Gézát és *Mihalik* Dezsőt s kiegészítették a pótlásra szoruló bizottságokat.

Széljegyzetek.

Cholnoky Viktor egy pompás kis tárczájában az oroszokról mesél és minden harcuk végső okának egy okot mond ki: a tengeré-hiséget. Tengerre éhes az orosz, persze nem a szónak gasztronómiai, hanem pszichológiai ér-telmében. Mikor Nagy Péter czár megírta vagy elmondta híressé vált végrendeletét, (a melyik-ről még ma sem tudják, hogy valóban megír-dott-e? hogy az oroszoknak el kell foglalni Konstantinápolyt, ez az egy cél vezette: ten-gert akart adni a népének. Akkor még nem csinált a Földköziből zsákutczát az angol, még nem fordította rá a kulcsot a két kis ajtóra Gibraltárnál és Sueznél, akkor még tenger volt a Földközi is. És ma, mikor Szerbia olyan me-részen rugatja velünk a csillagot, (ezt a mulat-ságot mindenki ismeri, a ki diák volt) éppen az adriai kikötő dolgában, ostoba akadémikus-dás annak a találgatása, hogy vajjon csakugyan Oroszország áll-e a háta megett vagy nem? Természetes, hogy Oroszország a „tánczingerlő”, mert neki kell az adriai szláv kikötő, amint-hogy neki kell az a most felvett, egyébként is

Gyurka és Böske, ők olyan igen jók. Látod édes anyám, ők most sem panaszkodnak, pedig nézd, mindakettő fázik, mindakettő éhes!

Édes kis Iluskám, aludj már, aludj már!

Nem tudok anyácskám!

Ugye nem tudja a Jézuska, hogy mi hol la-kunk? Ha az égből keresne is minket, akkor sem látna meg; hiszen a mi ablakunkból nem látni az eget, hát ő sem lát minket. Édes anyács-kám, majd meglátod, a Jézuska nem talál meg minket.

Édes jó anyácskám! Hátha imádkoznék és megkérném szépen, igen-igen szépen, meghal-laná-e azt? Ugye nem anyácskám? Hiszen in-nen letről, a pinczelakásból, az én gyenge szá-mat nem hallani meg az emeleteken sem. Még azokon túl van a tető és azon felül az a nagy fehérség; az ott az ég? — Ugye-e jó anyácskám, a Jézuskának fehér a ruhája?

Aludj kis Iluskám! Kedves kicsi lányom!

Mindjárt, édes anyám, csak azt mondom még el, hogy megkérném a Jézuskát ha beszélhetnék vele, hogy ne hozzon nekem fehér ruhás babát, ne hozzon vonatot a kicsi Gyurkának, macskát Bözsikének, hanem hozzon nekünk egy kis jó puha kenyeret, meg egy kis tüzeckét a jégghi-deg kályhába. Édes Jézuskám, de jó is lehet neked ott a sok dunna között, a jó meleg égből!

Ne sirj, édes anyám! Alszom már, hallga-tok, csak ne sirj!

életrevaló nagy építkezés is, a Balkán félszigetet a monarchia déli határával körülbelül párhuzamosan átszelő vasut. Az, hogy ez a vasut egy darabon a független és nem szláv Albánián haladna keresztül és hogy úgy a szerb, mint az orosz hajlandó garanciákat nyújtani arra nézve, hogy ez a vasut nem fog hadi célokra felhasználható, csak a mi orrunk alatt elhuzott mézesmadzag, mert az ígéret az oroszoknál csak addig kötelező, amíg az érdekei is úgy kívánják és ha egyszer kenyértörésre kerülne a sor, azt a szegény albán királyt vagy fejedelmet vagy brackikát elnémitaná egy hadtest, amelyiket egy fél nap alatt odadobhatna az orosz a „független” és „csupán gazdasági célokat szolgáló” vasuton Albánia közepébe, nem is szólva arról, hogy a legelső muzsik eszmasarka az első errefelé tett lépéssel már halálra taposna minden, diplomatikus finomsággal kiesztelt garanciát.

Hacsak az egész vasuterv, kikötőkérdés és nagyszláv eszme bele nem fullad valami világ-raszóló panamába. Mert ehhez még jobban értenek muszka szomszédok, mint diplomaták a hazudozáshoz. A legközelebb is történt egy kis eset nálunk, a mit becsületes magyar szívünk épülésére itt elmondok.

Most építik Oroszországban a Visztula vasutat, éppen úgy tisztán gazdasági érdekből, mint a balkánit építenék, a mit el is lehet nekik hinni, tekintve, hogy a Visztula völgyén akár vizen, akár szárazon pontosan Danzig és Königsberg, a két német végvár alá jutnak, melyek egyttal tengeri kikötők is. (Már megint a tenger!)

Ennél a Visztula-vasuti építkezésnél az orosz jelentés szerint „némi visszaéléseknek” jöttek a nyomára. A mi nyelvünkre lefordítva ez annyit jelent, hogy bizonyára már a sineket, a gőzmozdonyokat és a majdan kinevezendő vasutasok fizetését is lopták. A titok kipattant és eleget kellett tenni az erkölcsi kötelezettségnek, megindították a vizsgálatot. Ha jól emlékezem, Vlasinkovnak hívták azt a bírót, a kit megbíztak az ügy lefolytatásával. Ez a szerencsétlen, ahelyett, hogy hagyta volna megkenni magát, a mint azt ott szokták, maga mellé vette a legszerencsétlenebb segítő és tanácsadó társat, a becsületét és sikerült is neki körülbelül háromszáz főtisztre, főpapra, fővasutasra és arisztokratára rámutatni, hogy „ez is az.” Már mint tolvaj. A dolog úgy állott, hogy valami óriási monstre-pör kerekedik belőle, egy szép reggelen azonban Vlasinkovot, a bírót, megmérgezve holtan találták a szobájában. A háló, a melyet ez a boldogtalan úgy összehuzott a bűnösök körül, szétfoszlott és mire majd egy másik bíró beleássa magát a per anyagába, kide-

Iluskát csendesen elnyomta az álm, de az édes anyja, egyetlen párnáját, szeme harmatával csak tovább áztatja. Gondolata sincs már, csak azt érzi szegény, hogy vár még valamit s azután . . . jó volna, nem élni, meghalni.

Egyszer csak az ágyban, felül és megszólal Iluska.

Édes anyám kérlek, ne haragudj reám, csak ezt hadd mondjam még el.

Azt álmodtam, édes jó anyácskám, hogy a Jézuska, hófehér hintón, egyszer csak az égből leszállt ide hozzánk: épen a mi ablakunk elébe és beszólt hozzám: „Iluska, add ki csak az édes apád tollát” s a mikor kiadtam, egy nagy bőrkötővel, jó puha kenyérekét s szép fekete szentet adott vissza érte.

Nem tudom, hogy minek a Jézuskának az apuka tolla; de ő azt ígérte, hogy apuka kabátját, anyuka kendőjét is visszaadja érte.

Csendesen nyílik az ajtó s dideregve, kis kabátját mellén összefogva, belép az Iluska apja és leül az egyetlen székre.

rül, hogy a pénz megvan, a terhelő tanuk paralitikusak vagy büntetett előéletűek és az egész vállalat a világ legbecsületesebb embereinek a kezében van.

Egy esetleges orosz invázióban nem az a legfélelmesebb, hogy a muszka fegyverek végig-gázolnak rajtunk. Sokkal nagyobb szerencsétlenség ennél, hogy elhozzák közénk azt a laza erkölcsöt és abszolút becsületelenséget, a melyik a munka ár visszahuzódása után mint az iszap, itt maradna rajtunk. És nem a hadsereg tenné tönkre az országot, hanem a becsületesség. Mert Panamovics, Lopov és Beccapoff tábornokok keze hosszabb még a czárénál is, a minden oroszok saját külön Uristenkéjénél is, akinek pedig tábornokok és muzsikok egy szóra tartoznak odaadni nemcsak életüket és vérüket, hanem — horribile dictu — a zabjukat is.

Olvasóinkhoz!

A „Gömör-Kishont” vármegyei közlöny 1913. január hó 1-én a 34-ik évfolyamba lép. Nemcsak mennyiségre nézve számottevő az a mult, melyre megelégedéssel és büszkén tekinthetünk vissza, de tartalomra nézve is méltán mondhatjuk jelentősnek, mert lapunk ez idő alatt Gömörvármegye köz- és társadalmi életének hű tükré volt, tárgyilagosan bírálva az eseményeket, magas színvonalon álló közleményekben foglalkozott közérdekű eseményekkel.

A lap tartalmát és általában hírlapi közleményeket lehet kritika tárgyává tenni, ezt a jogát senkinek el nem vitatjuk s lehetséges, hogy a mi cikkeink és közleményeink sem találtak mindig és mindenkinek a tetszésével; de azt nyugodt lélekkel állíthatjuk, hogy lapunk szerkesztőségét mindenkor a közérdek, mindig a nyílt, becsületes és őszinte törekvés vezette, mellyel közintézményeinket istápolni, megyei, városi és társadalmi érdekeket becsülettel szolgálni igyekeztünk.

Nyílt őszinteséggel állíthatjuk, hogy lapunk az anyagi előnyöket nyújtó reklámszerű közleményeket és hirdetések sokszor mellőzte azért, mert közérdekű közlemény elhagyásával olvasóink érdekei szenvedtek volna sérelmet, — s bár lapunk terjedelme 1910. év óta jelentékenyen növekedett, szellemi nivója nagyot emelkedett, s itt — a magyarság végvárában célul tűzött misszióját bármily erőfeszítések és áldozatok árán is becsülettel végzi, s bár olvasóink és barátaink gárdája állhatatosan és rokonszenves jóindulattal kitarított mindekkoráig mellettünk, mégsem hozakodtunk elő a helyzet változással járó anyagi tulterheltséggel s 33 év óta lapunk előfizetési ára nem változott.

Megszólal az asszony. Óh édes Uram, igen sokat sirtam mióta elmentél! Iluska olyan furcsákat kérdegetett, hogy egészen elszorult a szivem.

Mennyi előleget kaptál?

Semmit!

Semmit? Jóságos Isten, hát most mi lesz velünk? Bizony éhen veszünk!

Hiszen van pénz édes, de hát . . . hogy is mondjam, beállottam érte a gyárba munkásnak.

A szerkesztőségekben azt mondták, hogy munkákkal tul vannak halmozva, előleget nem adnak.

Nagy szomorúan hazafelé tartottam, a mikor egy gyár előtt megszólal a Kovács István szomszéd, kinek a kis lánya a mi Iluskánkkal egy osztályba jár.

Kérdezte, hogy ugy-e bevásárolni jártam. Furesán nézhettem rá, mert karon fogott s majdnem erőszakkal bevitt egy korcsmába. — Bort hozatott s a maga egyszerű, egyenes kérdésös-

Sajnos — ma a viszonyok olyanok, hogy tovább jelentékeny anyagi kár nélkül nem tartható fenn az eddigi helyzet. Az egész világon végighullámzó drágaság leszállította a pénz értékét, a munkások bére jelentékenyen emelkedett, a lap előállításához szükséges papíros, nyomda-festék és minden más anyag annyira megdrágult, hogy lehetetlen a régi előfizetési ár mellett lapunkat fenntartani jelenlegi terjedelmében és színvonalán.

A mi közönségünk ismeri jól a helyzetet; tudja azt, hogy a mi lapunk romlásba nem mehet; azt nem is engedné, hogy olyan 33 éves multtal bíró organum, mint a mienk, mely jó és rossz időkben — igen nehéz viszonyok közt is — becsülettel megállotta helyét, dekadenciába essék.

Lapunk iránya ezután is a régi tisztességes és becsületes irány marad, s igyekezni fogunk mindig tartalmas, magas színvonalon álló szellemi részt nyújtani olvasóinknak.

A változott viszonyok miatt azonban 1913. január 1-től kezdve lapunk előfizetési árát csekély összeggel fel kell emelnünk, csak annyival, hogy odáig jussunk, hol a mienkhez hasonló terjedelmű más vármegyei lapok már régen: évek hosszu sora óta tartanak.

Az előfizetési ár 1913. január 1-től kezdve:

Egy évre 10 kor. — fill.
Félévre 5 kor. — fill.
Negyedévre 2 kor. 50 fill.

Vármegyei körjegyzőknek és tanítóknak az előfizetési kedvezményes díj egy évre 6 kor. lesz.

Ezen elhatározásunk indokait és a mai viszonyokat mérlegelve, eljárásunkat bizonyára méltányosnak fogják tekinteni előfizetőink.

Kérjük ezek után lapunk iránt továbbra is az eddig tapasztalt jóindulatot, s előfizetőinket arra, hogy lejáró előfizetésüket megújítani szíveskedjenek.

A kik lapunkat nem óhajtják tovább járattatni, költségkimelés céljából a január 1-ében címükre küldött lapokat a postán utasítsák vissza, ellenkező esetben továbbra is előfizetőknek fognak tekintetni.

Rimaszombat, 1912. december hó 18-án.

A „GÖMÖR-KISHONT”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Figyelmeztetés

a postai csomagok czélszerű csomagolása, helyes czimzése stb. tárgyában.

A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késede-

küldéseivel elbeszélte velem keserves sorunkat.

Azután így szólt: „Mondanék valamit, de nehezére ne essék az urnak! Álljon be mihozzánk munkásnak. Egészséges ember, megszokja a munkát, ha jól fog élni, hát erőre kap. Ugyes, okos ember sokra viszi nálunk. A munkás uram nálunk nem éheznek és a családja is sohasem lát szükségét.”

Igy történt édesem, hogy elmentem vele a gépgyár irodájába. Szerződtek s negyven korona előleget adtak. Az ünnepek után már oda fogok jácni.

Most pedig már szeneckét is hoztam s egy jó fehér cipót; édes kicsikéim, kedves feleségem, ne fázzatok tovább és ne éhezettek.

Ráborul az asszony az ura vállára és sir . . . keservesen; csak annyit tud végre elrebegni szájja, mikor az urának kezét elkapva csókolja: „Édes uram, én hűségese párom, . . . beteljesült, valóra vált tehát az Iluska álma.

Megérkeztek az új őszi és téli kosztüm-kelmék óriási nagy választékban. Fehérnemű kelengye, vászon és asztalneműek.

Kívánatra mintagyűjteményt készséggel küldünk, esetleg meghívásra utazónk által bemutatjuk. 12—

ROSENBERG GYULA és TESTVÉRE ruhakelme és kelengye nagy áruháza MISKOLCZ.

lem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és czimzésre vonatkozó postai szabályokat betartja.

Különösen szem előtt tartandók a következők:

1. Pénzt, ékszert más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad.

2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyu tárgyakkal pedig erős csomagoló papírt kell használni.

Vászonba vagy papírba burkolt csomagokat göb nélküli zsineggel többszörösen és jó szorosan kell átkötni, a zsineg keresztezési pontjait pedig pecsétviasszal kell lezárni.

A pecsételésnél vésett pecsétnyomót kell használni.

3. A czimzésnél kiváló gond fordítandó a czimzett vezeték és keresztnevének vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.), továbbá a czimzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Wienbe szóló küldemények czimzásaiban ezenkívül a kerület, utca, házászám, emelet és ajtó jelzés stb. is kitéendő.

A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges.

4. A czimet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a czim fatáblácskára, bõrdarabra vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni.

A papirlapokra irt czimeket, mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani.

Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a czimirat összes adatait feltüntető papirlap legyen magában a csomagban is, arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő czimirat leesné, elveszne vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papirlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

Kívánatos továbbá, hogy a feladó a saját nevét és lakását a csomagon levő czimirat felső részén is kitüntesse.

5. A csomagok tartalmát úgy a czimíraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni.

Budapestre és Wienbe szóló élelmi szereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (hús- nemű, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok czimírataira, nekülönbben az ilyen csomagokra vonatkozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó. (Pl. szalonna 2 kg., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.)

A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

Kassa, 1912. évi december hó 1 én.

Pál Imre,

m. kir. posta- és táviratigazgató.

Hirek és vegyesek.

Boldog ünnepeket! Lapunk előfizetőinek, olvasóinak és munkatársainak örömteljes, boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk!!

A „GÖMÖR-KISHONT”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Diszpolgárrá választás. Rimakokova nagyközség az első, a rimaszombati országgyűlési képviselő választókerületben, mely értéke szerint méltányolja azt a páratlan buzgóságot és odaadó munkásságot, melyet Farkas Zoltán országgyűlési képviselő kerülete érdekében kifejt. F. évi november 18-ikán a képviselőtestület rendkívüli közgyűlésén farkasfalvi Farkas Zoltán orsz. képviselőt haláljuk, szeretetük és tiszteletük jeléül a rimakokovaiak egyhangú lelkesedéssel diszpolgárrá választották. — Folyó hó 19-én Fűzy Rezső jegyző az általa és Tauffer Ignác bírósági elnök által aláírt, izlésesen kiállított diszpolgárvéleményét élén adta át a szeretett képviselőnek s résztvett a küldöttségben Knöpfler Károly nagybirtokos és Helló József gyógyszerész is. Farkas Zoltán meleg szavakban mondott köszönetet a kitételéért s a küldöttség tagjait a „Hungária” éttermében gavallérosan megvendégelte.

Elöléptetés. A király Harmaczy-Simon Loránt belügyminiszteri titkárnak, városunk szülöttének, kinek jeles tollából lapunkban több kiváló tárczacikk került közlésre, a miniszteri titkári czimet és jelleget adományozta. Az előléptetéshez őszintén gratulálunk!

Kinevezés. A vallás- és közoktatási miniszter az iparos- és kereskedő tanonciskoláknál az oktatás fejlesztése érdekében az eddig tapasztalt hasznos hatás alapján jövőre is érvényben tartja a szakfelügyelői állást s a gömörmegyei összes kereskedő- és iparostanonciskolák látogatásával és a szakfelügyelői teendők ellátásával 1914—15. év végéig terjedő időre Páll Andor budapesti felső ipariskolai tanárt bizta meg.

Uj megyei tiszteletbeli alügyészek. A most lefolyt megyebizottsági közgyűlésen a főispán dr. Molnár József rimaszombati és dr. Seress István putnoki képzett fiatal ügyvédek tiszteletbeli vmegyei alügyészekké nevezte ki.

Esküvő. Kern Rezső dicsőszentmártoni pénzügyi számtiszt f. hó 18-ikán tartotta esküvőjét Hódmezővásárhelyen Bibó Erzsébettel, a helybeli m. kir. állami polgári leányiskola szeretetreméltó és nagyműveltségű tanítónőjével. A fiatal párt frigykötése alkalmából városunkból többen szívélyes melegséggel üdvözölték.

Dr. Kubinyi Pál Nagyrőcze város híres szülötte, budapesti egyetemi magántanár, híres nőgyógyász tegnap tartotta egybekelését Bartányi Annával Miskolcson.

A szép Przbislawsky Melaniet tegnap vezette oltárhoz a vizesréti ág. ev. templomban Kakusz Béla eperjesi előkelő ügyvéd.

Karácsony második napján, decz. 26-án tartja esküvőjét a helybeli r. kath. templomban Zsigmond Lázár csendőrszázados Dráskóczy Margit urleánnyal, Dráskóczy István kórházi gondnok és neje Vathay Anna kedves és bájos leányával.

Eljegyzés. Szentmiklóssy László vármegyei közigazgatási irattárnok ma tartja eljegyzését városunkban a szeretetreméltó, bájos Szládek Margitkával.

Jubileum. Dr. Kétly Károly udv. tan., egyetemi orvos professor, az Országos Orvostársaság elnöke f. hó 15-én ünnepelte Budapest országos ünnepség keretében orvosi működése félszázados évfordulóját. Az ünnepélyen vármegyénkbeli dr. Gaál Gusztáv tornaljai járásorvos vett részt, s a vármegyei orvosszövetség megleghangu táviratban üdvözölte a jubiléusát.

Gyászistentisztelet. A helybeli izraelita templomban múlt vasárnap — f. hó 15-én délután gyászistentisztelet tartatott Singer S. Leó elhunyt kerületi főrabbi lelki üdvéért. Az imaház padsoraiban a város és a kerület izraelita polgárai nagyszámmal foglaltak helyet s a karzatot színültig megtöltötte a hölgyközönség. Ez alkalommal a gyászbeszédet, mely próbaszónoklat is volt — a hitközség felkérése folytán az elhunyt fia: Singer Rezső dévaványai fiatal rabbi tartotta. A Süszmann kántor megható egyházi éneke után a fiatal rabbi meghatva lépett a szószékre s előbb német, majd magyar nyelvű beszédben méltatta jószágos lelkű, nagy tudású s példás életű atyja működését és emlékét. Áhítatos csendben, nagy figyelemmel hallgatták a rokonszenves megjelenésű, komoly és kiválóan képzett fiatal rabbit, kinek beszéde folyamán alig maradt szem szárazon. A beszéd után ima volt s a szép beszéd hatása alatt a lelkes hivatású vallásosok emelték s a templomban körülhordozták a fiatal rabbit, kit már ekkor az elhunyt pap méltó utódjául tekintettek s kinek személyében a hitközség mindenestre rokonszenves, kiválóan képzett lelkészt nyerne. Singer Rezső főgimnáziumunk jeles növendéke volt, itt tett érettségi vizsgát s aztán Pozsonyban végezte a szemináriumot.

Halálozások. Egyházásbáston folyó hó 16-án 86 éves korában elhunyt Dráveczky János 1848—49. honvéd hadnagy, Dráveczky Kálmán plébános atyja. Kiterjedt rokonság gyászolja a nagyidők tanuját, kinek hült tetemét f. hó 18. nagy részvét mellett temették Egyházásbáston.

A gömörmegyei Fehérkereszt-egylet által fenntartott itteni nyomorék gyermekek otthonának, mint lapunk múlt számában jeleztük, mély-

séges gyásza van. A kis gyermekeknek valóságos védőangyala, ki páratlan türelemmel, szeretettel és odaadással foglalkozott velük: Illés Ilona okl. tanítónő folyó hó 14-én Budapesten váratlanul elhunyt. Szeretetreméltó, üde kedélyű, magas műveltségű leány volt, kit társas körökben mindig rokonszenvesen fogadtak, s halála széles körökben őszinte, igaz részvétet kelt. — Budapestre torokbaja gyógyítása céljából utazott, s aztán ott megbetegedett s a dr. Erdey-féle szanatóriumban hashártyalobban meghalt. Temetése folyó hó 16-án ment végbe. — Édes anyján: özv. Illés Gyulánén kívül bátyja: Illés Ödön honvédszázados és nővére: ifj. Lokcsánszky Lajosné gyászolja az elhunytat kiterjedt rokonsággal.

Felolvasások. Dr. Sugár Ignác, a miskolczi kereskedelmi és iparkamara jeles titkára mult szombat délután a helybeli kereskedők és iparosok nagy érdeklődése mellett tartott szakzerű és valóban nagy tudásra valló előadást az új adókról. Mintegy két óra hosszát — a jelen voltak lankadatlan figyelme mellett ismertette az új terheket s elítélte az igazságos és a kis emberekre föltötte méltányos új adók végrehajtására vonatkozó intézkedések elhalasztására irányuló mozgalmat. Az ipartestület nevében Varga Lajos ipartestületi elnök meleg szavakkal üdvözölte a kamarai körzet érdekeit mindenkor melegen istápoló titkárt, s a közönség nevében Grosinger Miksa kereskedő mondott köszönetet az érdekes előadásért. — Másnap, vasárnap délután 3 órakor a kath. olvasókönyvben Hajdu Géza adótiszt tartott hasonló szellemben érdekes ismertetést nagyszámu hallgatóság előtt az új adókról, s a nagy figyelemmel hallgatott felolvasásért Váry János elnök mondott köszönetet meleg szavakkal.

Vadászat. A Rimamurányi Társulat folyó hó 15. és 16-án tartotta szokásos évi nagy hajtóvadászatát a klenőci nagy erdőségekben. A vadászon jelen voltak: Lukács Géza alispán, Fáy Gyula, Marton János társulati főügyész, Máriássy Gyula j. b. főszolgabíró, Mocsáry Sándor országgyűlési képviselő, Fábry Alfréd vasúti igazgató, Hegedüs Károly, Hámos Aladár, Remenyik Aladár tb. főszolgabíró, Mihalik Pál, Bobok Tivadar társulati erdőmester, Aronffy Ernő és Glóser László társulati főerdészek. A vadászatot Bobok erdőmester rendezte a megszokott szakértelemmel, melynek meg is lett az eredménye. Esett 6 drb. vaddisznó, közötté 3 nagy példány, 4 szarvas tehén, 1 őzbak, 1 róka és 1 nyul. Ha kedvező lett volna az időjárás, az eredmény még nagyobb lett volna, de a nagy szél és ködös idő igen befolyásolta a hajtások sikerét.

Menekülés a halálba. Susztek József volt helybeli vendéglős, ki hosszu ideig a szabadka-pusztai kocsmát bérelte, majd a gőzfürdő vendéglőjében mint kocsmáros kapott alkalmazást f. hó 19-én délután halántékon lötte magát s nyomban meghalt. Tipikus alakja volt városunknak, ki mindig magyar ruhában járt s ismeretes volt arról, hogy télen csikorgó hidegben is léket vágott magának a Rimában s naponta megfürdött. Most a folyó évben szolgaként alkalmazást nyert a 62 éves ember a polgári olvasókönyvben, hol mintegy 560 korona erejéig elszámolási differenciái voltak, mert elköltötte az olvasókönyv pénzt s állásából az augusztus hóban megbetegedett embert elbocsátották s ellene a bírósági eljárást megindították. Azóta állandóan beteg volt, lábába csontszűt kapott s f. hó 19-ikén egy revolver lövéssel véget vetett földi szenvedéseinek. Hulláját a kórház halottas házába szállították és f. hó 21-én temették el.

Dr. Fényes Samu előadása. Az Apolló mozgó színház tágas termében f. hó 19-én tartotta meg dr. Fényes Samu, az uttörő társaság nagytudású, kimagasló alakja nagyérdékű előadását. Mintegy két órányi időt vett igénybe a szabad előadás, melyet a nem nagy számu közönség tesztült, lankadatlan figyelemmel hallgatott s zajos, lelkes tetszéssel és tapssal honorált. A kiváló szónoki képességgel bíró dr. Fényes Samu meggyőző érvekkel támogatva ismertette az uttörő társaság törekvéseit és célját, mely abban concludál, hogy a világszemlélet tudományos alapon az életre és annak megismerésére tart, a természet energiájának felhasználása mellett az embert erre a világra kívánja képesíteni. — A tudományos világszemlélet ismerte-

tését a kizárólag tapasztalati és a kinyilatkoztatás alapján kialakult kételvű és egyelvű világnézet ismertetésével kezdte s azután rátért az ezzel kapcsolatos négy kérdés complexum fejtegetésére. I. *A világ létéről* szólva felhozza, hogy világtestek születését, elmúlását, újjászülését tudományos alapon meg lehet állapítani, de miután a világ véghetetlen nagy megnyilvánulás: az örökkévaló energiának megnyilatkozása, kezdetről vagy végről nem lehet beszélni. A II. kérdés-csoport az élő és élettelen testek közti különbség, melyre vonatkozólag a tudományos szemlélet arra tanít, hogy minden élő lény anyaga ugyanolyan energia megnyilatkozása, mint az élettelené. Ez az anyag a számvegyületek egyfajtajához tartozó fehérszén s az élet az élettelen anyag továbbfejlődése folytán jött létre. A harmadik kérdés-csoport az ember, az állat és növényvilág közti áthidalhatatlannak látszó különbséggel foglalkozik, melyet a világ-szemlélet tana szintén tudományos alapon magyaráz s a leszármazási viszonyt a fehérje sejtéből vezeti le. A negyedik kérdés lényege, hogy a lelki jelenségek kapcsolatba hozhatók-e testi életünkkel s hogy ugyanazon energiából származik-e a testi és lelki sajátság? Erre a szemlélet azzal felel, hogy érzésünk, gondolkodásunk, lelki világunk és táplálkozásunk nem egyéb, mint egy vegyületi folyamat megnyilatkozása, ugyanolyan anyagrészek, energiák és törvények szerint, mint a milyenek az élettelenben megvannak. — Fejtegetései után dr. *Fényes* Samu részletesen ismertette az uttörő társaság eddigi munkásságát, szót a rokonszenves fogadtatásokról, lelkes támogatásról; nem hallgatta el azt sem, hogy némelyek abban a téves nézetben vannak, hogy a társaság törekvése szembeáll a hittel s irányzata nem hazafias. Ő azonban lendületes és meggyőző érvekkel czáfolta ezen állításokat. Előadta, hogy az egész tudományos alapon való ismertetést 24 előadás keretében végzi a társaság s 9 hónap alatt 6—6 ciklusos, összesen 12 előadást tart s aztán újabb 6—6 ciklusos előadásban az egész rendkívül érdekes tárgyat élvezetes — mindenki által könnyen érthető — módon megismerteti.

Karácsonyi szünet. A tegnapi nappal egyidőre bezárult a muzsák hajléka, mert a legkedvesebb családi ünnepre: karácsonyra hazaresztették a kisebb-nagyobb tanulókat, hogy kedden este szülők, testvérek körében tölthessék a szent estét. A főgimnázium karácsonyi szünetje bezárólag január 6-ig tart, tekintettel arra, hogy évközben nincsenek ünnepi szünetek; az állami iskolákban január 3-án kezdik a tanítást az előirt szabály szerint.

Szemgyógyintézet van Miskolcson.

Helyreigazítás. Lapunk mult vasárnap számában „Züllött ifjak” czímen megjelent hirdásunkba helytelen információ folytán egy sajnálatos tévedés csuszott be, amit helyreigazítani ezennel kötelességünknek tartunk. — A Kishonti—Kálmán Ferencz-féle bünszövetkezet megírásánál ugyanis *Kálmán* Ferencz testvér-bátyja: ifj. *Kálmán* János kurinczi földművesiskolai tanuló olybá van feltüntetve, mintha annak a bünbandának ő volna az értelmi szerzője s hogy az itteni rendőrség őt is letartóztatta. Mint illetékes helyen meggyőződünk, ifj. *Kálmán* Jánosnak az egész bünbandához semmi köze, Kishontit nem is ismeri, s legfeljebb rossz utra tévedt Ferencz nevű öccsén sajnálkozik s miatta kénytelen restelkedni. A dolgok illetően állásában mi is szíves készséggel regisztráljuk mult vasárnap számunkban e tárgyban hozott téves közleményünket.

Szilveszter-estély. A helybeli polgári olvasóköri folyó hó 31-én tartja saját helyiségében szokásos Szilveszter-estélyét. — Hát a vármegyei kaszinóban mi lesz?

Adomány a Fehérkeresztnek. A nyomorék gyermekek karácsonyfájára újabb adakoztak: *Farkas* Géza cs. és kir. kamarás, huszárszázados földbirtokos és neje 20 korona, *Knöpfler* Károly rimakokovai nagybirtokos egy gyönyörű karácsonyfát, *Kirinyi* Béláné Csetnek-ről 70 kiló alma, *Vajda* Pálné egy kosár alma és egy nagy kosár kalács, *Adám* Laczika apróságok, *Vámosy* Sándorné ruhanemű, *Plauka* Julia ruhanemű, özv. *Breznay* Istvánné 1 kor,

Dusek András építész pedig az általa az „Otthon” épületében végzett munkálatok díjából 65 koronát engedett le, a mi szintén adomány-számba megy. Az elnökség ez uton köszöni hála-lásan az adományokat.

Választott bíróság. A Kerületi Munkásbiztosító Pénztárral kapcsolatos választott bíróság elnöke *Cseh* István kir. táblai bíró megállapította az 1913. évre vonatkozólag a bíróság által igénybe veendő orvosok jegyzékét. Ezek: dr. *Fodor* Béla, dr. *Lichtschein* Adolf, dr. *Löcherer* Tamás, dr. *Meskó* Miklós és dr. *Zehery* István.

Keresk. és iparkamarai tagválasztások. A kiküldött központi bizottság, melynek elnöke: *Máriussy* István, tagjai: *Baksay* József, *Szojka* Pál, *Lévai* Izsó, *Rábely* Károly, *László* János és *Varga* Lajos, a kereskedelmi és iparkamarai tagok választására vonatkozólag következő albizottságokat alakította meg: rimaszombati albizottság: elnök dr. *Kovács* László polgármester, bizottsági tagok: *Soós* Gyula, id. *Rábely* Miklós, *Grosinger* Miksa és *Horváth* György. — Rozsnyói albizottság: Elnök: dr. *Pösch* József polgármester, tagok: *Kirschner* Zsigmond, *Rosenblüth* Jenő, *Aczél* Andor, *Lipták* György. — Jolsvai albizottság: Elnök: *Basili-dés* Gusztáv polgármester, tagok: *Hoffmann* Miksa, *Czibur* Emil, *Czirbesz* Pál és *Horváth* János.

Kacska. Egyik fővárosi lapban olvastuk, hogy *Kubinyi* Géza, a jolsvai ker. országgyűl. képviselője ellen a kerületben mozgalom indult volna meg s e czélból Jolsvára bizalmatlansági gyűlést akarnak összehívni. Ezen hirrel szemben nagyon is illetékes és megbízható forrásból arról értesülünk, hogy a kerület föltétlen és törhetlen bizalommal viseltetik képviselője iránt, ki nemcsak a kerületnek valóságos atya, de bárki keresi fel közbenjárásra, mindenkinek szívesen megtesz mindent. A nehéz parlamenti időkben pedig, a komoly hazafias irányban működő munkapártnak egyik oszlopos tagja.

Gyermekkitétel büntette. A helykir. törvényszéknél folyó hó 20-án tárgyalták *Kolbay* Sándor elnöklésével *Zvak* Mária 28 éves királyhegyaljai leány ügyét, ki folyó évi október 24-én — miután 8 hónapos Mária nevű leánygyermekét eltartani nem tudta — elvitte Nagyrőczére és ott ifj. Sebők János udvarán az eresz alá tette a gyermeket, ő maga eltűnt. Elfogták és beismerte bűnös cselekményét, melyért *Lehoczky* Márton kir. alügyész vádbeszéde után jogerősen 3 havi fogházra és egy évi hivatalvesztésre ítélte a törvényszék.

Szinielőadás Nemesradnóton. A nemesradnóti református énekkar f. hó 26-ik napján, az iskola helyiségében, saját könyvtárának gyarapítására táncmulatsággal egybekötött jótékonycélu szinielőadást rendez, melyen előadják Tóth Ede régi jó népszínművét: „A falu rosszát.”

Nemesszivü jótékonyág. *Schweitzer* Rezső, a helybeli Apolló mozgóképszínház tulajdonosa f. hó 18-ikán a nyomorék gyermekek otthona és a háztartási iskola növendékei részére délután ingyenes előadást rendezett. A szegény kis nyomorékok és a leányok teljes számban eljöttek az előadásra s végig élvezték a bemutatott gyönyörű képeket. A nemesszivü mozgóképszínház tulajdonos még cukorkával is megvendégelte a gyermekeket, kik hálás szívvel fogadták a jótékonyág megnyilatkozását. Az esti előadás bevételéből — mint halljuk — szintén juttatott a nyomorék gyermekek otthona javára *Schweitzer* Rezső 10 koronát.

Gondatlan szülők. A helybeli kir. törvényszéknél e héten két tárgyalás is volt, a mikor a szülői gondatlanság miatt kellett itélkezni azért, mert faluhelyen sűrűn előfordul az, hogy a szülők vagy bezárják vagy gyermekek felügyeletére bízzák kicsiny gyermekeiket. — *Lachó* József és felesége Máléhoz tartozó bélatelepi éjjeliőr ügye volt az első, melyben az volt az emberölés vétsége czimén dr. *Mészáros* István kir. ügyész által emelt vád alapja, hogy folyó évi október hó 1-én a szülők a rimaszécsi vásárra mentek, s három gyermeküket másnap délután 5 óráig felügyelet nélkül hagyták, illetve a 9 éves Erzsébet leányukat bízták meg a felügyelettel. Ebben nem volt köszönet, mert a 3 éves

kis Jolánka a forró krumplilevessel telt fazekat a takaréktűzhelyről magára rántotta, s olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy még aznap meghalt. A szülőket a helybeli kir. törvényszék folyó hó 18-án *Kolbay* Sándor elnöke alatt tartott főtárgyaláson 8—8 napi fogházra ítélte, de a novella értelmében az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztette. — Ugyanilyen ítélettel sújtotta a bíróság *Tom* Andrásné szül. Dudi Viktória sebespataki lakost, ki folyó évi október hó 2-án Rozsnyóra ment és 6 éves Margit nevű gyermekét az ennél két évvel idősebb Andrásra bizva, elfelejtette a takaréktűzhelyben égő tüzet eloltani. A gyermekek játszottak, a kis leány ruhája a takaréktűzhely lángjánál meggyuladt, s a szerencsétlen gyermek olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy másnap meghalt. — Mindkét esetben az ítélet jogerős.

Műkedvelő előadás. A balogtamási-i olvasóköri tagjai f. hó 26-ik napján, az iskola helyiségében az orgona-alap javára táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendez, mely alkalommal színe kerül: „A sárka csikó” népszínmű 3 felvonásban.

Mentsük meg a családi képeket. Arról értesülünk, hogy a híres *Szentmiklóssy* család uzapanyiti birtokán most osztozkodnak azok, kik egy szerencsétlen bányaspeculációba ugrottak és dr. *Szentmiklóssy* Antalt, az uzapanyiti birtok fiatal, szép reményekre jogosító urát is magukkal rántották. A magyar törvények a fiatal tapasztalatlan földesurat nem voltak képesek megmenteni sőt a sok végrehajtás mielőbbi pusztulását siettetten. A földnélküli földesur, ki még pár év előtt nagy vagyonnal rendelkezett, nem kártyázott, nem pezsgőzött, nem dorbézolt, hanem szerény városi tisztviselő volt Kolozsvár szab. kir. vérosnál, ma föld és minden nélkül lelkében összetörve szanatóriumban sanyalódik a nélkül, hogy bünt követett volna el. — A panyiti nagy kastélyban, hol a híres *Szentmiklóssyak* születtek, laktak és nem egyszer kardot kötöttek a haza védelmére, nemsokára megütik a dobot és az ősi családi képek potom áron fognak elkótyavetyéltetni. — Mentsük meg legalább e képeket a vármegyei muzeum részére. Hát már nincs a magyarban faj-, testvéri- és rokonszeretet?

Nyomorékok karácsonya. Folyó hó 20-án délután 5 órakor tartotta meg a Fehérkereszt egyesület a gondozása alatt lévő nyomorék gyermek otthon lakóinak a karácsonyi ünnepélyét. A nagyszámu közönség *Lukács* Gézáné elnöknő, özv. *Kern* Adolfné és *Baksay* Dezsőné alelnöknők szíves fogadása mellett gyülekezett a karácsonyi körül. Az ünnepi gyönyörű imát és beszédet *Simon* Mihály reform. lelkész tartotta, a mely mindenkinek könnyeket csalt a szemébe és benső magasztos, vallásos áhitatra ragadott. Megható látvány volt a gyermekek öröme és hálája a jótévedők iránt. Itt említjük fel, hogy az elnökség a szép összegben begyűlt karácsonyi adományokat házi felszerelés, u. m. ruha és ágyneműre fordította. A karácsonyfát pedig a természetben befolyt adományokból díszítette fel. — Ujabbán is érkeztek adományok, a melyeket azonban már csak lapunk jövő számában nyugtázzhatunk.

Iparhatósági megbízott tagok választása. Az 1913. évre vonatkozó működési jogosultsággal bíró 20 iparhatósági megbízott választása f. hó 28-án d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében lesz. Választási elnök: *Perecz* Samu.

Halálos baleset. A rimamurányi vasmű r.-t. alsósajói telepén levő Ignáci bányában f. évi szeptember 16-án halálos baleset történt. A 16 éves fiatalokor Kaszper István — mikor a személyszállításra be nem rendezett felvonón egy csillében bányafát szállítottak, bár látta, hogy *Bentásik* Félix felugrott a fa tetejére, mégsem adott jelt a csille visszatartására és *Kárász* András fékkezelt szintén nem állította meg idejében a csillét, úgy hogy *Bentásik* a csille és aknaacsolat közé szorult, nyakcsigolyáját törte és meghalt. A helybeli kir. törvényszék folyó hó 18-án tartott tárgyaláson emberölés vétségeért a gondatlan *Kárászt* 8 napi fogházra ítélte jogerősen, a 16 éves *Kaszper* pedig dorgálásra.

Tanítók gyűlése. A gömör- és kishont-vármegyei általános tanítóegyesület *internátusi igazgatósága és választmánya* folyó hónap 19-én Bánrévén tartott ülést *Törköly József* egyesületi elnök vezetése alatt, melyen *Pogány István* kir. tanfelügyelő is jelen volt. Az elnök kimerítő jelentést tett a felállítandó internátus javára begyűlt adományokról s bemutatta az ország különböző helyein fennálló hasonló intézmények felállítására s fentartására felől részint személyesen, részint a beszédett adatokból szerzett adatokat, melyeket összegezve a legapróbb részletekre is kiterjedő nagyszabású tanulmányt tárt a gyűlés tagjai elé az internátus legjobb, legezészerűbb berendezéséről. Tanulmányát a gyűlés tagjai nagy élvezettel hallgatták s azért neki hálás köszönetüket nyilvánították. A gyűlés kimondta, hogy az internátus tervét elkészítetteti s a majdan foganatosíandó építkezés figyelemmel kísérésére bizottságot küldött ki a rimaszombati tagok közül. A pénztáros jelentése szerint az internátusi alap e napon 36,027 kor. 94 fillért tesz ki. A tagok felajánlott, illetve kötelező hozzájárulásából eddig befolyt 4800 korona, a legutóbbi két évi hátralék 2290 korona. A választmányi gyűlés legfőbb pontja a Magyarországi Tanítók Országos Szövetségének elnökségétől küldött s a tanítószág fizetésrendezésére, a tanítók jogvédő bizottságának szervezésére, a tanítók mellékfoglalkozására s végül a szolgáltatási pragmatikájára vonatkozó tételre tárgyalása, mely kérdések felől *Litkey György*, *Lengyel Sándor* és *Stefanyák Róbert* tornaljai tanítók értekezlete alapján *Stefanyák Róbert* általános helyesléssel kísért felolvasást, kinek javaslatát a választmány változtatás nélkül s elismeréssel fogadta.

A jégpályáról. A mult héten enyhébb szelek fujdogáltak és így zárva volt a koresolyapálya, de a hét végén fellépett csipős idő ismét jobb reményeket nyújt szent Halifax hiveinek, a kik az ünnepek alatt s a télfordulat idején jó kilátásokkal nézhetnek a jégpálya felé.

Mükedvelő előadás Tiszolczon. A tiszolczi magyar mükedvelők folyó hó 8-án a vendéglő nagytermében fényesen sikerült mükedvelő előadást rendeztek: *Dobos Irma* Herczeg Ferencznek „A bekvártélyozás” című monológját sok bájjal és kedvességgel adta elő a hallgatóság lelkes tetszése mellett. Majd Guthi Somának és Rákosi Viktorának „A képviselő ur” című bohózatára került a sor. A darab szereplői közül *Istvánfi Gyula* a Bodollay Károly nehéz szerepét sok természetességgel és otthonossággal játszotta. Méltó partnere volt a Lili felesége szerepét játszó *Herchel Iduska*, ki kedves megjelenésével, minden mesterkéltétség nélküli előadásával nagy hatást ért el és sok tapsot aratott. Kitűnő volt a nagyanyós szerepében bemutatkozó *Debnár Györgyné*, a ki általános derűtséget keltett. Ugyancsak derekasan állotta meg a helyét *Debnár György* is mint trombitás, a ki biztos, határozott felléptével, ügyes játékaival méltán reá szolgált a közönség elismerésére. Jól fogta fel és dicséretreméltóan adta elő *Klekner Aladár* a merész udvarló szerepét. *Jurenkó István* remekelt a Bodollay Karszi szerepében s a darab komikumát mestertien tudta érvényre juttatni. Szép eredménnyel tudta kiaknázni a Melinda rövid, de hálás szerepét *Kovács Irénke*, a ki a közönség meleg szimpáthiája kísért szereplésében. Sikerülten mutatta be a léha világi szerepét *Várnai Árpád* s *Krausz Rudolf* a darabos főkortess szerepét sok hűséggel adta. Eredeti jelenség volt az uzsorás maszkjában megjelenő *Paczelt Ferencz* s jól festett *Belkó Mátyás* mint közrendőr. Bájos szobaleány volt *Dobos Margitka*, ki épp úgy, mint *Sturmann Emmuska* figyelemreméltó játékaért sok tapsot aratott. — Nemesak erkölcsileg mondható ezen mükedvelői előadás igen sikerültnek, hanem anyagilag is, amennyiben 262 korona folyt be a kaszinó pénztárába, mely egyet részéről legyen hálás köszönet mondva mindazoknak, a kik felülfizetésekkel is hozzájárultak e fényes eredményhez és pedig: *Basilides János* 10, *Petriczkó Jenő* 10, *Frank Dániel* 5, *Porázik Antal* 4, dr. *Schvarcz Márk* 6, *Kamm Ede* 3, *Setina János* 2, *Parák Lázár* 2, *Eisnitz Sándor* 6, *Szántó Sándor* 6, *Schrott József* 4, *Rácz Endre* 1, *Kohn Albert* 1, *Kohn Márk* 1, *P. A.* 1, *Belkó Mátyás* 1, *Biró Károly* 3, *Müller Samu* 2, *Müller Mór* 1 koronával fizettek felül a házalap javára.

A Divat Szalon legújabb száma érkezett hozzánk s mi csak szolgálatot teszünk olvasóinknak, a mikor e czéljának oly teljesen megfelelő asszony-ujtságot figyelmükbe ajánljuk. Nehéz idöket élünk, még nehezebbtől félünk s ilyenkor mindenkinek szüksége van egy ilyen hű barátára, a mely minden tudnivalóra megtanít, kenyérkeresethez vezet és nemes szórakozással könnyít a bizonytalanság és csüggedés percein. Csodálatos ujság ez. Színes divatképek között érkezik hozzánk, úgy véljük: csak a legújabb divat csodáit ismerjük meg. Mohón nyulunk utána — hiszen ki ne érdeklődne a divat s a szép öltözködés iránt! — és mikor az olvasás végére érünk, azt tapasztaljuk, hogy nem a luxus táplálására kaptunk kedvet, hanem egy egész sereg olyan tudnivalót nyertünk, a melylyel a luxus ellen küzdve, mégis mindig elegánsan öltözködhetünk, a viselkedésünk minden vonalon korrekt lesz, értünk a háztartás ezerféle ágazó fortélyához és sok olyan iparművészeti gazdasági dolgot tanultunk meg, a melylyel e nehéz idökben könnyíthetünk nemcsak kedves szórakozással e nehéz percekben, de könnyíthetünk a megélhetés gondjain is. A Divat Szalonban természetesen válogatott szép irodalom, sőt gyermek-ujtság is van s így, a ki erre a lapra három korona ötven fillért egy negyedévre előfizet, kap: egy dustartalmu divatlapot, egy tökéletes kézimunka-ujtságot, a hasznos, szükséges ismeretek egész tárházát, egy teljes szépirodalmi lapot, egy kedves gyermek-ujtságot és az ingyen mellékletek, szabásnak egész halmazát. Mutatványszámot ingyen küld a Divat Szalon kiadóhivatala Budapest IV. Eskü-utca 5.

A szegények karácsonya. A helybeli kath. olvasó egyesület f. hó 21-én igen „szép, megható ünnepélyt rendezett a város szegényeinek. E szépen virágzó egyesület a szeretet ünnepének közeledtével minden évben 100—200 koronát szokott kiosztani a város elhagyott szegényeinek valláskülömbőség nélkül. *Bencsik Sándor* vallástanár, ez alkalommal szép, megható beszédet intézett a szegényekhez s a jelenlévő közönséghez.

Tigerman Adolf

órák és ékszerész
RIMASZOMBAT.

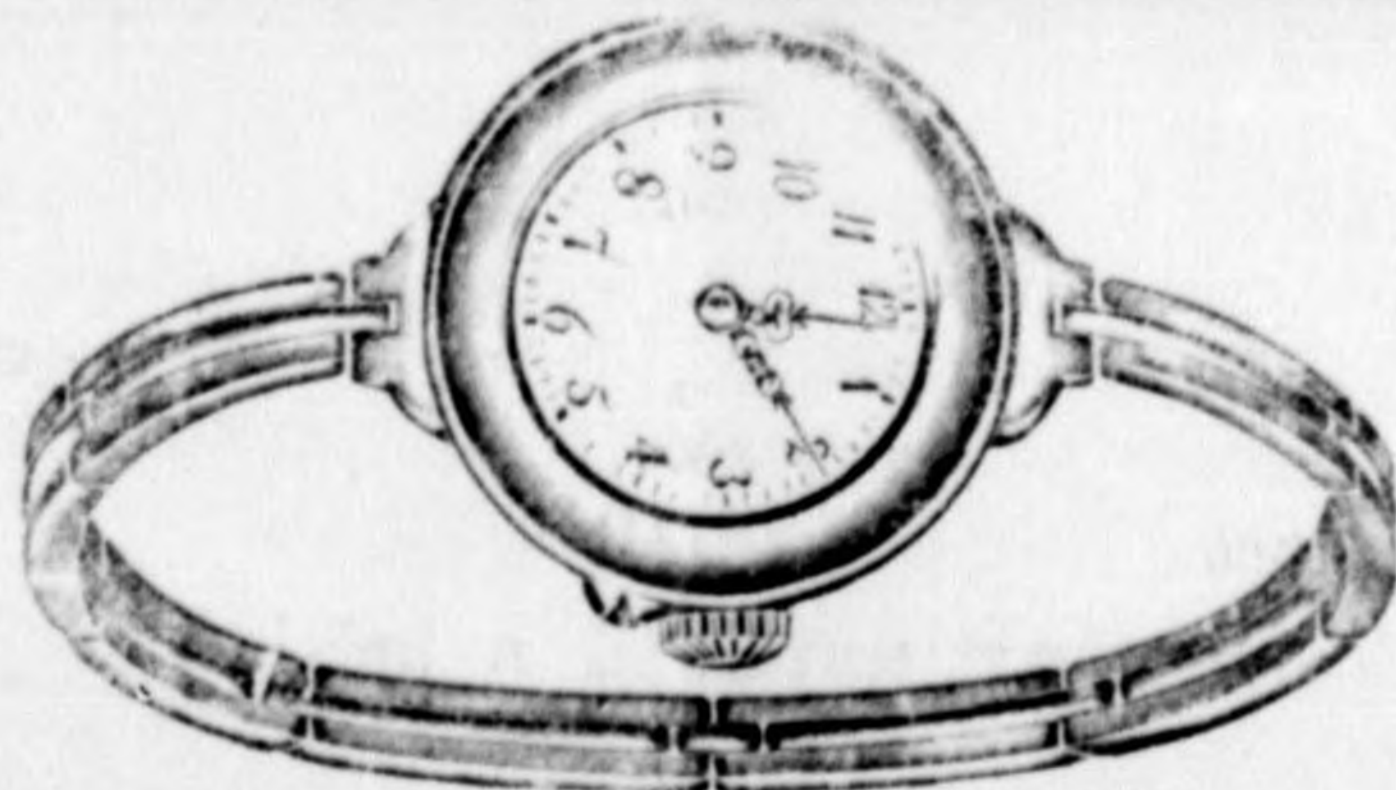
Telefon szám: 65. Telefon szám: 65.

Értesitem a nagyérdemű közönséget és az igen tisztelt vevőimet, hogy a már 16 év óta az Erzsébet téren fennálló

óra és ékszerüzletemet
a Deák Ferencz-utca 14. számú
saját házamba (Baksay üzletével szemben)
áthelyeztem. 3—*

Rendkívüli alkalom.

Karácsonyi ajándékok beszerzésére órákat, ékszereket, ezüstneműeket, ezüst cigarettátárczákat feltűnő olcsó szabott árban árusítom.
Javítások olcsón és gyorsan elkészíttetnek.

Legdivatosabb karperecz-óra:

14 kar. arany 30 korona
Ezüst 15 korona
Aczél 8 korona

Hirtelen halál. A Rákóczi-utcai Korona vendéglőben f. hó 17-én Alexy J. nevű feldebrői származású ács-segéd — ki az italt mértéktelenül fogyasztotta, összeesett és meghalt szívszélhűdés következtében, hulláját be szállították a kórház halottas házába s onnan temették f. hó 19-ikén.

Karácsonyfa ünnepélyek. Rimaszombat és Vidéke jótékony Nőegyesülete karácsonyfa ünnepét ma, decz. 22-én tartja a főgimnázium tornacsarnokában.

Apolló-színház. A mult héten háromszor tartottak előadást a moziban: szombaton, vasárnap és szerdán. A műsor változatos és érdekes, de a közönség nem mindig tölti meg a nézőteret.

Megnyilt a gőzfürdő. Egy heti szünet után az árkokat betömték az odavezető uton s a fagy is sokat javított rajta, így azután be lehetett a szünet szállítani s a rimaszombati gőzfürdő a közönség számára megnyilt.

A züllött ifjak közül Kálmán Ferencz, a Temesváron letartóztatott bűnös fiatal embert mult héten ide szállították, s a helybeli kir. törvényszék fogházában várja büntetését. A fő tárgyalás ugyanis a betörési kísérletben a helybeli kir. törvényszéknél lesz megtartva.

Kamaránk havi jelentése. Most adta ki a miskolczi kereskedelmi és iparkamara a f. évi november hó 1-től november hó végéig terjedő időszakról szóló irodai jelentését. A nagy gonddal megszerkesztett jelentés kimerítően referál a kamara belügyeiről, személyi ügyekről, ipari egyesületekről, vám- és kiviteli ügyekről, közlekedésről, postáról, belkereskedelemtől, hitelről, közszállításokról, adóügyekről, ipari szakoktatásról, ipari közigazgatásról, iparfejlesztésről, pártolásról és vegyesekről.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, a kik felejthetetlen emlékü férjem s illetve édes atyánk: *Singer S. Leó* ker. főrabbi elhunyt alkalmából részvétüket fejezték ki s mély bánatunkat vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek és azoknak, kik a végtisztességtételen megjelentek, ez uton mondunk hálás, őszinte köszönetet. — Rimaszombat, 1912. deczember 20.

Özv. *Singer S. Leóné* és családja.

CSARNOK.

Dal.

Nem hangzik bennem az Élet,
unott, fáradt, néma, hideg vagyok;
temetek és temetni élek,
célom erős, bátrak, nagyok.
Temetek egy letűnt szép Nyarat,
rjngó kalászt, bibor-erőt,
En bús vagyok, En jó vagyok,
En bűnös, hős-ledér,
ártatlan, fehér vagyok! . . .

En vagyok a Tél,
En az Éryészet,
ellenem s Fény, a Meleg,
kéjjel temetek.

A tűnő Nyár setteng megettem,
a sápadt Ősz, a zenés Szüret,
nyári virágos dalolások,
szagos orgonák, fehér tüzek,
a holdas estén lejtett tánczok,
hamis szerelmek, égő pipacsok,
illatos, langyos nyári estén,
mit eltakarok,
mit eltakarok . . .

És jó a szél bús nevetése
és jó a didergés, fénylő jegek
és szép a temető
és a csapzott, tarlott
gyászszegélyes hegyek ormán
a jégmezők, a fellegek . . .

És temetek
és altatok
és bús vagyok és jó vagyok,
En bűnös hős-ledér,
ártatlan, fehér halott! . . .

Blechner Antal.

Serédi Zsófia.

Hullnak a levelek régi lovagvárba,
Serédi Zsófia csak az árnya már ma
Annak, ami rég volt.
Szép színe az arcát régesrég elhagyta,
Szomorúan fájó minden vonás rajta,
S mint a táj, oly kiholt.

Könnybeborult szemmel néz a messzeségbe,
Bolyongva egyedül a vár nagy kertjébe,
Sápadó fák alatt.
Színtelen levelek amint szállnak, szállnak,
Kebélben ezalatt egy régi világnak
Csak a romja marad.

Minden reggel, este édes urát várja.
Ugyan miért nem siet ölelő karjába?
Ugyan miért késik?
Szívszakadva várja. Pedig tudja hol jár,
Elfelelte őt rég a legszebb asszonynál,
S szívébe azt vési.

Köszövény elhozta: „Nagyasszonyom! Lelkem!
Láttam az uradat, hogy Lőcsére mentem
Tegnapelőtt este.
Tüzes, piros bornál otthonát felelte,
Öleléssel, csókkal kárhozik a lelke,
Egyre, mindig egyre!”

Csupán késő este kis fiai mellett,
Tér vissza egy percze a rózsalehellet
Arca bársonyára.
Összekulcsolja a kezeiket szépen,
Imádkozni fognak mind a hárman épen,
A harang szavára.

S ahogy zúg az éjjben a falu harangja,
Elrejtí az arcját. Könny siklik át rajta
Kis fia fejére.

„Édes jó apáért imádkozunk egyet”
— Szól, s alabástromnál arca fehérebb lett,
S könny szökik szemébe.

„Ne haragudj reám, édes Anyám! Lelkem!
De én azt az imát el nem mondom! Nem! Nem!
Soha, soha többet.
És ha visszatérni akarna még hozzánk,
Kicsiny ágyunknak a szíve lesz czéltáblánk,
Amért hullt a könnyed.”

Rémült tekintettel néz reá az anyja;
Lázás izgalomtól akad el a hangja
Irtóztatós percze.

„Ha az én szavam még ér valamit nektek,
Meg nem próbáljátok azt a szörnyü tettet,
S úgy nincs minden veszve.

Ily szomorúságot miért okoztok nékem?
Nem eleget hullt-e eddig is a könnyem?
Értetek is hulljon?
Meg nem történik ez, míg köztetek vagyok.
Azután, — meggátol benne majd a halott!
Szól elcsukló hangon.

Egy-két sápadt levél zörög csak az ágon.
Serédi Zsófia a halottas ágyon
Mosolyog szelíden.
Égő bánatával ment a túlvilágra,
Hütlenné lett párját talán most is várja
Az örök életben.

Közeleg a várhoz Andrássy gróf serge.
A bástya fokáról ágyú néz a völgybe
Ásító torokkal.
Az égő kanóczot egy gyermekkéz tartja,
Megtört esküjének lett ezáltal rabja,
Daczos akarattal.

„Bátyám, édes Bátyám!” Mi susog az ágon?
Mosolygást nem láttam ma édes anyámon,
Talán ő jár erre.
Talán haragszik is? Hangját most is hallom:
„Meggátol a kezéd itt, s a túlvilágon
Édes anyád lelke!”

Nem hallod-e Bátyám, mit zúg most a szellő?
Édes anyám, — meglásd — még ma ide eljő,
Bosszút állni rajtam!”
„Ne hallgass semmire! Erős akarattal
Czélozz a szívére; és biztosan meghal
Még e pillanatban!”

Már az ágyúcsőhöz tartja a kanóczot,
Sápadozva nézi, ... nézi, ... mint vet lobot.
Mily kékes a lángja?
Telik, múlik a percze. S őrzöngve sikolt fel.
Félresül az ágyú. Fenyegető kézzel
Áll ott édes anyja.

Zúgó szél süvölt át a nyár ravatalán.
Serédi Zsófia szívfejdalma talán,
A megtört esküért.
S fölemelve maradt azóta a jobbja,
Enyészetet nem lát három század óta,
Ahogy nyugodni tért.

Vatthay Ilona.

A „Napközi Otthon” javára e héten a következő szíves adományokat vettem és köszönettel nyugtázom: dr. Kármán Aladár és neje 10 k., Baksay József 10 k., dr. Mesko Miklósné 5 k., Mesko Boriska 3 k., Tóth Ernő 5 kgr. túró, Stech Kálmánné 5 k., Lévai Irmuska 2 k.

Dr. Marikovszkyé.

Lévai Izsóné a rimaszombati izr. nőegylet szegényei részére 5 koronát adományozott, melyért ezuton mond köszönetet az Elnökség.

Nyugtázás. Rimaszombat és Vidéke jó-tékony Nőegyesületének karácsonyfa ünnepére a következő szíves adományokat tettük: Samarjay Jánosné ruhák, 80 drb. kalács, sütemény, déli gyümölcs, özv. Bánhidya Istvánné 10 k., özv. Molnár Józsefné 6 k., dr. Löcherer Tamásné 3 k., Deutsch gyógyszerár 2 k., Bernáth Gyuláné 2 k., dr. Baksay Dezsóné 2 k., Heksch Bertalanné gyertya, czukorka, Csider Antalné 2 k., dr. Marikovszky Istvánné 2 k., Szabó Józsefné 1 k., Pásztori Gyuláné 2 k., Tóth Gusztáv 1 k., dr. Weinberger Rezsóné 2 k., özv. Kern Adolfné 2 k., Imreh Sándorné sütemények, Lusztig Menyhértné 1 k., Eszényi Gyuláné 1 k., Lefkovits Ferenczné 1 k., Stech Kálmánné ruhanemű, Weisz Dávidné 1 k., Soós Gyula 1 k., Szoyka Pálné 1 k., Kosiner Vilmosné 2 k., Braun Jenőné 1 k., Braun Zsigmondné 2 k., Blau Vilmosné 1 k., Krausz Dezsóné 1 k., dr. Cziner Miksáné 2 k., Schweitzer Rezső 1 k., dr. Bleyer Leóné 2 k., Rakottay Danó sütemény, Gránát Dezsóné czukorka, Lokesánszky Endréné 1 k., Tügermann Adolfné 1 k., Kohn Adolfné tüge, jánoskenyér, Dickmann Lászlóné 1 k., Kolbay Sándorné 2 k., Weisz Manó 1 k., Róth Gézáné 1 k., Altmann Samu 1 k., Vámosy Sándorné ruhanemű, Miskolczy Lajosné czukorka, Bródy József 1 k., Veres Ignáczné ruhanemű, Láng Vilmosné 1 k., Grosinger Miksáné 1 k., Neményi Árminné 1 k., ifj. Rábely Miklósné 1 k., Valaszky Rezső 1 k., Deutsch Samu 1 k., Zavadzky Edéné 1 k., dr. Witt Sándorné 1 k., Zsuffa Kálmánné 1 k., Fischer Bertalanné 1 k., Reisz M. 1 k., Derekas János 1 k., Szabó István 1 k., Lefkovits 50 f., Baksay József 2 k., Enyed Miksáné 2 k., Ródos Ignáczné 2 k., Széplaky Lajosné 2 k., 3 drb. téli felöltő, 2 pár cipő, dr. Mesko Miklósné 2 k., Széman Endre 5 k., Geduly Gézáné 2 k., Bródy Andorné sütemény, Újházy Tivadarné 6 k., dr. Institoris Endréné 2 k., Jellinek Jakabné 1 k., Sichert Károlyné 2 k., özv. Szabó Lajosné 1 k., Kulcsár Jánosné 1 k., Soós Irén 1 k., özv. Eisele Gusztávné 1 k., dr. Musotter Miklósné 2 k., Kun Aladárné 1 k., Steiner Félixné 1 k., Dickmann Jenőné 2 k., Benedek Gyuláné 2 k., dr. Gyürky Pálné 2 k., Ethey Aranka 2 k., dr. Lichtschein Adolfné 4 k., Haas Salamon 20 f., Hoselitz Salamonné sütemény és jánoskenyér, Müller Vilmosné 2 k., Józsa Áronné 1 k., Abonyi Amália 2 k., Bornemisza László 5 k., Marton Jánosné 3 öltözet fiu ruha, 3 pár cipő, 2 nyári kalap, Lukács Gézáné 5 k., Hámos Aladárné 5 k., N. N. 10 f., Madarász Pálné, 2 k., Jakovetz Alajosné 1 k., Mária Gyuláné 2 k., özv. Lenkey Istvánné 2 k., Horváth Zoltánné cipőt, dr. Kovács Lászlóné 2 k., Matócsy Pálné 1 k., Fábry Zoltánné 2 k., dr. Stern Jakabné 1 k., Jurecska Jánosné 1 kor., Vall Józsefné gyermekruhák, Loysch Ödönné 2 k., Badinyi Gyuláné 1 k., özv. Ferrichné 1 k., Baráth Károlyné 2 k., id. Gyürky Pálné 2 k., Striczky Árpádné 2 k., Törköly Józsefné 1 k., Nagy Józsefné 1 k., Vozáry Béláné 1 k., Vietórisz Gyuláné ruhanemű, Kollányi Lászlóné 2 k., Lenner Gyuláné 2 k., Adorján Lőrinczné 2 k., özv. dr. Szabó Samuné 2 k., Hermann Vilmosné 1 k., Komáromy Gézáné 1 k., Bihary Istvánné 1 k., Marton Istvánné 2 k., Maléter Albertné 1 k., Káposztás Józsefné 2 k., dr. Zehery Istvánné 2 k., özv. Mészáros Kálmánné 2 k., N. N. 2 k., szentgyörgyi Kemény Erzsébet 1 k., dr. Mészáros Istvánné 3 k., Fülep Benjáminné 1 k., ifj. Csapó Józsefné 1 k., Medveczky Sándorné 2 k., özv. Ragályi Gézáné 5 k., Szakall Vinczéné 2 k., özv. Szabó Károlyné 2 k., Mispáll Istvánné 2 k., ruhaneműek, Császokóczy Károlyné (Meleghegy) 3 kor., özv. Gasko Józsefné 1 kor., Vladár Józsefné 2 k., dr. Deutsch Miksáné 1 k., Szücs Györgyné 1 k., özv. Fodor Gyuláné 1 k., Necsizták Jánosné 1 k., Hrecska Lászlóné 50 f., dr. Krausz Gyuláné 2 k., Fráter Mórné

1 k., Varga Istvánné 1 k., Bodor Lászlóné 1 k., Róth Lajosné 1 k., Kerekes Dezsóné 2 k., Dorgó Gáborné 1 k., dr. Wallentinyi Dezsóné 2 k., Kalla Mihályné 1 k., Boczko Dánielné 3 k., br. Fischer Arnoldné 4 k., Lengyel Györgyné 2 k., dr. Forneth Gyula 2 k., Flentisz 1 k., Andrássy Lászlóné 1 k., dr. Haás Andorné 1 k., Institoris Endréné 2 k., dr. Törköly Józsefné 2 k., Szabó Elemérné 2 k., Kálniczky Gézáné 2 k., Székely Bernátné 1 k., Szelezky Árpádné 2 k., Bartha Istvánné 1 k., Jellinek Bertalanné 1 k., Lengyel Ivánné 2 k., Pogány Istvánné 2 kor., dr. Sigmund Józsefné 2 kor., Eperjessy Józsefné 2 k., Dapsy Józsefné 2 k., Tompa Erzsébet 50 f., Wuffka Ernőné 2 k., dr. Söldos Béláné 2 k., Cseh Istvánné 2 k., Szakall Andorné 3 k., Ragályi Istvánné 2 k., özv. Kovács Józsefné 2 k., özv. Hámos Zoltánné 2 k., Sáfrány Imréné 1 k., Emöki Adolfné 2 kor., Györy Lajosné 1 k., Kertész Lajosné 1 kor., Mészáros Istvánné 1 k., Tóth Béláné 2 k., dr. Csernay Dánielné 2 k., özv. Hlozek Jánosné 1 k., N. D. 50 f., Lévai Izsóné 2 k., Czinke Istvánné 2 k., Gede Istvánné 4 kor. és 20 drb. kalács, Marikovszky Gézáné 2 k., özv. Kres Józsefné 2 k., dr. Ráróssy Gyuláné 2 k., Gaál Emilné 2 k., Varga Lajosné ruhanemű, Jurasko Jakabné 1 k., Kohn Albert 1 k., Bodnár Gézáné 1 k., Liszkay Jánosné 1 k., özv. Gömöri Edéné 1 k., özv. Szabó Györgyné 1 k., özv. Tóth Józsefné 2 k., dr. Kármán Aladárné 2 k., Stolec Zsigáné 1 k., özv. Okolicsányi Gyuláné 1 k., Kubinyi Andorné 2 k., Szakall Barnáné 1 k., özv. Bérczy Elekne 1 kor., Kohn Adolf korom. 50 f., Molnár Lajosné 1 k., özv. Csomós Tamásné 2 k., Kovács Gézáné 2 k., Braun Sándorné 1 k., özv. Végh Mihályné 50 f., Holbach Nándorné 2 k., id. Csapó Józsefné 50 f., ifj. Káposztás Lászlóné 50 f., id. Káposztás Lászlóné 2 k., László Zsuzsanna 1 k., Török Pálné 1 k., Rábely Kata 50 f., Ponghó Mihályné 50 f., Katona Irma 50 f., Benyo Lászlóné 1 k., Percz Lajosné 1 k., Illés Sándorné 50 f., Philippovich Béláné 50 f., Langhoffer Viktória és Giza 1 k., Rábely Etta 1 k., Ludvig Antalné 1 k., A. E. 50 f., Tóth Mihályné 2 k., Lehoczky Mártonné 1 k., Dobos László 50 f., Füzesséry 60 f., Séder Ida 1 k., K. né 1 k., Farkas Lajosné 1 k., Szabóné-Szénássy Mária 1 k., N. N. 1 k., Jávorszky Józsefné 1 k., Koncz Károlyné 1 k., Rábely Károlyné 1 k., özv. Lukovich Istvánné 1 k., Konyha Béláné 1 k., Kubinyi-Bene Emma (Budapest) 4 k., Tóth Ernőné 2 kor., Hindrichs Gusztávné 1 k., Jaczko Pálné 2 k., Feketéné-Otte Hedvig 2 k., Kubinyi Ferenczné 2 k., Máthé Károlyné 50 f., Györy Erzsébet 2 k., Dalmainé 1 k., Máthé Jenőné 4 k., Csintalan Jánosné 1 k., Farkas Géza 10 k., Farkas Gézáné 10 k., Kubinyi Bertalanné 4 k., Kandler Betti 1 korona. — Mindez adományokat a leg-hálásabban köszöni az elnökség.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban **Losonczy-utca 45. szám alatt** egy lakás: mely áll négy szoba, konyha, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel és nagy kerttel **1913. május 1-től** kiadó. Ertekezhetni **Zavadzky Ede** tulajdonossal. 3—3

Eladó vendéglő

Egy lehető legforgalmasabb vendéglő- és korcsmahelyiség, lakház és különféle üzleti- és gazdasági mellékhelyiségekkel, örök áron eladó. — Bővebb felvilágosítást nyújt: maga a tulajdonos helyben **Poltáron**, (Nógrád-megye, vasuti állomás.) 7—10

KOVÁCS MIHÁLY.

Kiadó üzlethelyiség

A város legforgalmasabb helyén, a főtér közelében, **II. Rákóczi Ferencz u. 10. szám** alatt levő teljesen ujonnan épült sarok emeletes épületben egy üzlethelyiség raktárral együtt azonnal kiadó.

Értekezhetni lehet: 21—*

LIPTHAY LÁSZLÓ tulajdonossal.

Hirdetmény.

744. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. év LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1912. évi 3216. számú végzése következtében dr. Ráróssy Gyula ügyvéd által képviselt csomatelkei r. kath. leányegyház javára 8017 kor. 02 fillér s jár. erejéig 1911. évi június hó 7-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1350 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, csikó, tinó, sertések, cséplőgép, szóró rosta és méhe nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró-ság 1912. évi V. 235. számú végzése folytán 8017 kor. 02 fillér tőkekövetelés, ennek 1910. évi aug. hó 9-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 440 koronában biróilag már megállapított költségek erejéig Csomatelkén alperesnél leendő megtartására **1912. évi deczember hó 30-ik napján** délelőtti 11 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. év LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog-nak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. év LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Rimaszécs, 1912. deczember hó 8. napján.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó

Hirdetmény.

A Gömörmegyei Nép- és Iparbank
1913-ik évi január hó 1-étől

minden állandó betét után

5% kamatot fizet. 5%

Rimaszombat, 1912. november 21.

4—6

Az igazgatóság.

Tanulóul.

egy 13—14 éves fiú — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, **nyomdász-tanulóul**; továbbá egy másik 13—14 éves fiú — ki írni és olvasni tud — **könyvkötő-tanulóul** felfogadtatik **id. Rábely Miklós és Fia** rimaszombati könyvnyomdájába és könyvkötészetébe.

Eladó.

Rimaszécsen egy szép **4 szobás** uri lakás és egy **2 szobás** kisebb ház mellékhelyiségekkel és tágas belsősséggel együtt eladó. Értekezhetni a tulajdonossal:

Dr. Batta Pál ügyvéddel Rimaszécs.

Meglepő szép karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak. Olcsó karácsonyi árban!

3—4

Karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak bevásárlása alkalmával ne mulassza el saját érdekében megtekinteni **megnagyobbított**

::: és dusan felszerelt ékszer-, arany-, ezüst- és órarakományt. :::

Óriási választék a legfinomabb tajték és borostyán árukban. — **Elsőrendű** varrógépek nagy választékban. —

Megkapó szép és nagy választék **nászajándékokban:**

Özv. ENYEDI MIKSÁNÉ

óra-, ékszer-, varrógép- és tajtékáru üzletében

RIMASZOMBAT.

Kirakataimban nagy karácsonyi ékszerkiállítás!!

Ajánlkozás női ruha és fehérművek varrására.

Alóírott tisztelettel ajánlkozom mindenmü **női ruha és fehérművek varrására** — mérsékelt árak mellett — a legdivatosabb kivitelben úgy a saját **lakásomon**, mint a t. **megrendelő lakásán is helyben vagy vidéken.**

Szolgálatomat a mélyen tisztelt hölgyeknek felajánlva vagyok kiváló tisztelettel:

Bizik Böske.

Lakásom: Losonczy-u. 27. R. Szombat.

Eladó ház.

Eladó Rimaszombatban a **Hunyady-utcában** tehermentes 380 □ öl telek, rajta földszintes uri-lakás 5 szoba és előszobával, fürdőszoba, mellékhelyiségek, vízvezeték villanyvilágítás és istálló, hét évig még adómentes. — Értekezhetni **Hunyady-utca 7-ll. a tulajdonossal.**

Pályázati hirdetmény segédjegyzői állásra

7201. sz. — Gömör és Kishontvármegye rosznyói járásabeli **dernői körjegyzőségében** ujonnan rendszeresített segédjegyzői állásra az 1886. évi XXII. t.-cz. 82. §-a alapján pályázatot hirdetek. Pályázhatnak okleveles jegyzők, illetve mindazok, a kik az 1904. évi XI. t.-cz. 3. §-ában előirt képesítéssel birnak.

Javadalmazás 1000 korona fizetés és 36 korona lakbér (600 korona államsegély és 436 kor. a községektől).

A képesítést, eddigi működést és életkort igazoló eredeti okmányokkal felszerelt pályázati kérvények jövő 1913. évi január hó 10-dik napjáig hivatalomhoz Rozsnyóra nyújtandók be.

Az ezen állás betöltésére illetékes jegyzőválasztó közgyűlés határidejéül a kör székhelyére **Dernőre** az ottani körjegyzői hivatalhoz jövő **1913-ik évi január hó 15-ik napjának d. u. 4 óráját** tűzöm ki.

Rozsnyó, 1912. évi deczember 9-én.
2—2 **Nagy,** főszolgabíró.

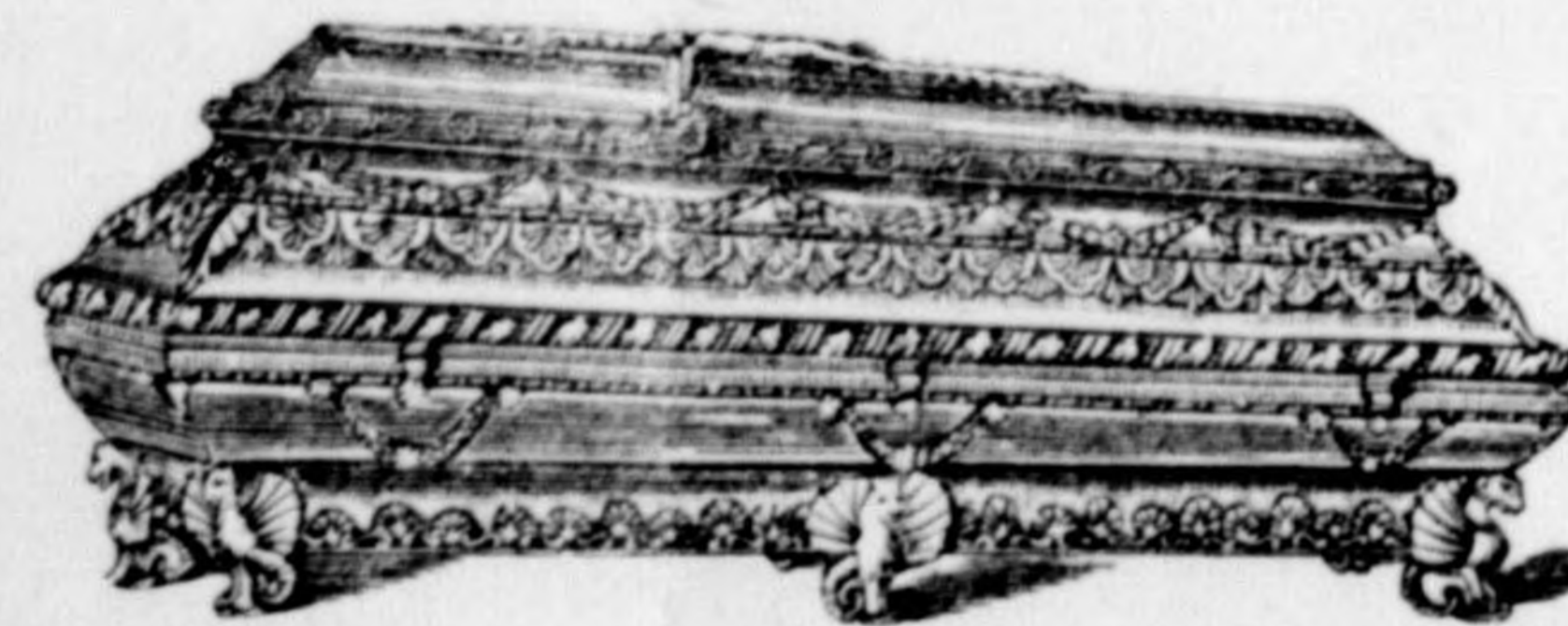
ZAVADSZKY EDE ezelőtt HOLLÓSY JÓZSEF

12—

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA

RIMASZOMBAT, DEÁK FERENCZ-UTCZA 24. SZ.

Van szerencsém a helybeli és vidéki tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy a néh. **HOLLÓSY JÓZSEF**-féle temetkezési vállalat a **Deák Ferencz-u.**

„**ZSUFFA**“-féle házban van elhelyezve, hol nagy raktárt tartok mindentféle **érc- és fakoporsókból,**

valamint a temetkezésekhez szükséges összes kellékek s felszerelésekből, minélfogva azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen díszes vagy egyszerű temetések rendezését, nemkülönben a temetésekkel járó összes teendőket, hullaszállításokat és exhumálásokat is, a legszolidabb feltételek mellett vállalhatom. — A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri:

ZAVADSZKY EDE RIMASZOMBAT, Deák Ferencz-utca 24.